

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko (...) Zakładowi Ubezpieczeń S.A. w W., Towarzystwu Ubezpieczeń i
Reasekuracji "(...)" S.A. w W. i K. P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 maja 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 9 stycznia 2020 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej oddalenia apelacji pozwanych;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 3. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 4. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. na rzecz adwokata A. K. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych, obejmującą należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy w W. zasądził od pozwanych P. S.A. w W., TU (...) S.A. w W. oraz K. P. na rzecz powoda J. P. kwotę 7.000 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty w sposób szczegółowo wskazany w sentencji wyroku (pkt 1), a w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2).

Wyrokiem z 9 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację powoda i pozwanych.

W skardze kasacyjnej powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytania: 1. czy godność człowieka (stanowiąca wewnętrzną stronę czci) obejmuje również jego prawo do sądu, prawo do rzetelnego procesu, prawo do rozpoznania jego sprawy?; 2. czy prawo do sądu (prawo do rzetelnego procesu, prawo do rozpoznania sprawy) stanowi oddzielną kategorię dobra osobistego człowieka?; 3. czy ustalając wysokość zadośćuczynienia, sąd ma pełną swobodę czy obowiązany jest zastosować kryteria oceny i dokonać ich analizy, w szczególności zbadać rozmiar i intensywność doznanej krzywdy, stopień negatywnych konsekwencji dla pokrzywdzonego wynikających z dokonanego naruszenia, w tym niewymiernych majątkowo, stopień zawinienia sprawcy naruszenia?; 4. jaka suma jest odpowiednia za krzywdę wynikającą z ignorowania przez adwokata z urzędu przez blisko rok oraz za utracone w wyniku tego prawo do rzetelnego procesu sądowego?; 5. czy w sytuacji, gdy zachodzi odmiennosc stanowisk pomiędzy prywatną ekspertyzą lekarską a opinią biegłych sądowych lekarzy, sąd powinien zasięgnąć dodatkowej opinii innych biegłych sądowych lekarzy (jak powinno to mieć miejsce przy sprzeczności dwu opinii biegłych sądowych) czy też może apriorycznie poprzestać na opinii biegłych sądowych lekarzy, pomijając wnioski prywatnej ekspertyzy?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda jest niedopuszczalna w zakresie w jakim dotyczy oddalenia apelacji pozwanych. W tej części wyrok Sądu Okręgowego jest korzystny dla powoda. Przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, w tym

i skargi kasacyjnej, jest pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen - por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC z 2014 r., nr 11, poz. 108). Jeżeli kwestionowane skargą kasacyjną orzeczenie nie rozstrzyga niekorzystnie o żądaniu strony, skarga kasacyjna skierowana przeciwko takiemu rozstrzygnięciu jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu. W tym więc zakresie skarga kasacyjna powoda podlegała odrzuceniu (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.).

W pozostałym zakresie Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada

2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Uzasadnienie wniosku jest pobieżne, niemal zdawkowe i nie powołano w nim argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania. Należy wskazać, iż nie jest rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna powinna być przyjęta do rozpoznania, doszukiwanie się jurydycznej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Samo zaś sformułowanie zagadnienia prawnego, bez przedstawienia argumentacji służącej wykazaniu, że to zagadnienie rzeczywiście występuje i wymaga wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, nie jest wystarczające.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową powoda, o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach pełnomocnika z urzędu powoda orzeczono na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.), z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r. (SK 66/19, Dz. U. z 2020 r., poz. 769), a więc przy zastosowaniu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw